

Aloite aluehallintovirastolle / Loviisan Satama Oy:n ympäristöluvan muuttaminen

RAYML 10.09.2024 § 45
599/11.01.00/2022

Valmistelija

ympäristöpäällikkö Heidi Lyytikäinen, puh. 0440 555 373

Loviisan Satama Oy:lla on kierrätyspolttoainepaalien varastoinnille ja käsittelylle Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa (28.3.2022, nro 89/2022, ESAVI/15469/2021), jota on selvennetty 11.4.2024 (ESAVI/10438/2024). Ympäristölupa ei ole lainvoimainen, mutta kierrätyspolttoainepaalien varastoinnille ja käsittelylle on myönnetty aloittamislupa 22.6.2022 (nro 197/2022 ESAVI/19992/2022).

Kierrätyspolttoainepaaleja on kulkenut sataman kautta syksystä 2022 lähtien. Satamalla on lupa vastaanottaa paaleja rajoittamaton tonnimäärä vuodessa. Varastoinnille ja paalien rikkomiselle on lupamääräyksen rajana 50 000 tonnia/vuosi.

Ympäristölupapäätöksessä on paalien rikkominen määrätty tehtäväksi hallissa, muutoin paaleja saa varastoida ulkona satama-alueen kentillä. Lupahakemuksen mukaan toiminnasta ei aiheudu roskaantumista, pölyä tai hajua. Paaleista aiheutuvasta hajusta tai sen torjunnasta ei ole määräyksiä ympäristöluvassa.

Hajuhaittaa ja roskaantumista on syntynyt paalien kauttakulusta, varastoinnista ja käsittelystä. Osa paaleista on ollut rikki jo saapuessaan satamaan. Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö on 30.5.–6.8.2024 välisenä aikana vastaanottanut 35 haittailmoitusta 23 eri osoitteesta kierrätyspolttoainepaalien aiheuttamasta hajuhaitasta. Haittailmoitusten mukaan haju on kuvottava ja siitä aiheutuu pahoinvointia. Haju estää kiinteistöjen normaalin käytön, tunkeutuu sisätiloihin, tekee asuntojen tuulettamisen ja pihalla oleskelun mahdottomaksi. Lisäksi useassa ilmoituksessa on heinäkuun alusta alkaen mainittu hajun lisäksi myös kärpästen erittäin runsaista esiintymistä, joka sekkin on aiheuttanut haittaa. Jotkut ilmoittajat ovat havainneet myös suuria määriä lintuja rikkiäisten paalien kimpussa sekä rottia. Ilmoituksia on samana ajanjaksona tullut myös vastarannalle kulkeutuneesta muovisilpusta.

Ympäristönsuojeluyksikkö on vastaanottanut useita hajuun liittyviä haittailmoituksia myös loppuvuonna 2023 ja tammikuussa 2024. Ympäristöön levinneestä muovisilpusta on tullut useita haittailmoituksia kevään ja kesän 2023 ja 2024 aikana. Koska sataman ympäristölupaa valvoo Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), on kaikki haittailmoitukset toimitettu ELY-keskukselle.

Kierrätyspolttoainepaaleista johtuvaan hajuhaittaan ja roskaantumiseen liittyen on tehty tiivistä viranomaisten (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, ELY-keskus, terveydensuojeluviranomainen, Ruokavirasto, Suomen ympäristökeskus) välistä yhteistyötä vuoden 2023 keväästä alkaen. Ympäristönsuojeluyksikön viranhaltijat ovat käyneet Valkon alueella havainnoimassa hajutilannetta ja osallistuneet satamaan vuonna 2023 ja 2024 tehtyihin valvontakäynteihin.

Sataman toimintaan liittyviä haittailmoituksia on vuosien aikana tullut sekä ympäristönsuojeluyksikölle että ELY-keskukselle. Ne ovat liittyneet muun

muassa hiilipölyyn, roskaantumiseen, meluun ja hajuun (hakekasat, kreosoottipylväät). Koskaan aiemmin haittailmoituksia ei kuitenkaan ole tullut näin monelta henkilöltä näin laajalta alueelta eikä läheskään samassa mittakaavassa kuin nyt.

Liite 26
Kartta haittailmoituksista

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Heidi Lyytikäinen

Ehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta tekee ympäristönsuojelulain (527/2014) 89 §:n 2 momentin kohdan 1 nojalla aloitteen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Loviisan Satama Oy:n ympäristöluvan (nro 89/2022, EASAVI/15469/2021) muuttamiseksi.

Toiminnasta aiheutuva pilaantuminen ja sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta. Tällaisena jatkuessaan toiminta ei ole ympäristönsuojelulain vaatimukset täyttävää. Toiminnasta aiheutuu ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaista pilaantumista hajun muodossa sekä jätelain 72 §:n tarkoittamaa roskaantumista. Lisäksi rikkiäisten paalien varastoinnista saattaa aiheutua haitta-aineiden kulkeutumista suoraan mereen hulevesien mukana.

Sataman ympäristöluvan ei tällä hetkellä sisälly lainkaan hajuhaitan torjumista koskevia määräyksiä. Lupaharkinnassa ei ole arvioitu voiko kierrätyspolttoainepaalien kauttakulkuun, varastointiin ja käsittelyyn liittyvästä toiminnasta aiheutua kohtuutonta rasiutusta hajun muodossa, kun se sijoittuu näin lähelle asutusta.

Valvontaviranomaisen (ELY-keskus) käytettävissä olevilla hallinnollisilla keinoilla ei pystytä puuttamaan riittävän tehokkaasti toimintaan niin, että se täyttäisi ympäristönsuojelulain vaatimukset ja että siitä ei aiheutuisi asutukselle kohtuutonta rasiutusta.

Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on nostanut esille kierrätyspolttoainepaaleihin liittyvän hajun ja roskaantumisongelman myös aluehallintovirastolle antamassaan lausunnossaan 28.3.2024.

Liite 26
Kartta haittailmoituksista

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta tekee ympäristönsuojelulain (527/2014) 89 §:n 2 momentin kohdan 1 nojalla aloitteen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Loviisan Satama Oy:n ympäristöluvan (nro 89/2022, EASAVI/15469/2021) muuttamiseksi.

Toiminnasta aiheutuva pilaantuminen ja sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta. Tällaisena jatkuessaan toiminta ei ole ympäristönsuojelulain vaatimukset täyttävää. Toiminnasta aiheutuu ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaista pilaantumista hajun muodossa sekä jätelain 72 §:n tarkoittamaa roskaantumista. Lisäksi rikkiäisten paalien varastoinnista saattaa aiheutua haitta-aineiden kulkeutumista suoraan mereen hulevesien mukana.

Sataman ympäristöluvan ei tällä hetkellä sisälly lainkaan hajuhaitan torjumista koskevia määräyksiä. Lupaharkinnassa ei ole arvioitu voiko kierrätyspolttoainepaalien kauttakulkuun, varastointiin ja käsittelyyn liittyvästä toiminnasta aiheutua kohtuutonta rasiutusta hajun muodossa, kun se sijoittuu näin lähelle asutusta.

Valvontaviranomaisen (ELY-keskus) käytettävissä olevilla hallinnollisilla keinoilla ei pystytä puuttumaan riittävän tehokkaasti toimintaan niin, että se täyttäisi ympäristönsuojelulain vaatimukset ja että siitä ei aiheutuisi asutukselle kohtuutonta rasitusta.

Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on nostanut esille kierrätyspolttoainepaaleihin liittyvän haju- ja roskaantumisongelman myös aluehallintovirastolle antamassaan lausunnossaan 28.3.2024.

Liite 26
Kartta haittailmoituksista

Jakelu Etelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti

Tiedoksi Loviisan Satama Oy, sähköisesti
Uudenmaan ELY-keskus, sähköisesti
Porvoon ympäristöterveydenhuolto, sähköisesti
Suomen ympäristökeskus / jätteiden kansainväliset siirrot, sähköisesti
